

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(для аспірантів 2020 року вступу на освітньо-наукову програму)**

Відкриті дані у сфері публічних фінансів

рівень вищої освіти	третій (освітньо - науковий) рівень
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-наукова програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
тип дисципліни	вибіркова

Автор:

Н.Б. Ткаченко – к.е.н., доцент, професор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління».

Рецензенти:

Олійник Яна Вікторівна – д.е.н., доцент, директор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління».

Олієвська Мирослава Григорівна – д.е.н., завідувач відділу бюджетних видатків соціальної сфери та економічного розвитку НДФІ, гарант ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» (доктор філософії).

Форма навчання —	очна (денна), заочна
Семестр —	5-ий або 6-й семестр (за вибором аспіранта)
Кількість кредитів ECTS —	5
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова викладання —	українська

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні Інституту післядипломної освіти 20.01.2022 р., протокол № 5.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	7
Тема 1. Політика відкритих даних у сфері публічних фінансів	7
Тема 2. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Spending	7
Тема 3. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Budget	7
Тема 4. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: IFIs projects	7
Тема 5. Електронна система публічних закупівель Prozorro	8
3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ	9
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	10
6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	10
6.1. Нормативно-правові акти	10
6.2. Основна література	10
6.3. Додаткова література	11
6.4. Інформаційні ресурси	11

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Відкриті дані у сфері публічних фінансів» є вибірковою навчальною дисципліною підготовки докторів філософії за освітньо – науковою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» (2016 р.).

З метою створення безпечних умов організації навчального процесу передбачена можливість проведення усіх занять в Академії у дистанційному режимі із використанням хмарного сервісу організації відеозв'язку ZOOM.

Анотація навчальної дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни «Відкриті дані у сфері публічних фінансів» дозволяє здобувачам вищої освіти розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у фінансовій сфері в напрямках аналізу ефективності публічних видатків, побудови рекомендацій із реформування системи управління державними фінансами та розбудови механізмів контролю за розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів. Здобувачі вищої освіти мають змогу ознайомитися з функціональними можливостями порталів платформи Є-data, що містять інформацію про державний та місцевий бюджети, договори та фінансові звіти розпорядників бюджетних коштів, проєкти соціального та економічного розвитку, що впроваджують за кредитної підтримки міжнародних фінансових організацій.

Мета дисципліни: сприяти формуванню компетентностей та відповідних програмних результатів навчання з методики та організації аналізу відкритих даних та прийняттю виважених і обґрунтованих управлінських рішень.

Відповідно до окресленої мети, **завдання** деталізовано за такими напрямками:

- надати аспірантам знання щодо отримання надійних даних про публічні фінанси;
- сформувати вміння використання порталів платформи Є-data, електронної системи публічних закупівель Prozorro для здійснення науково- дослідної діяльності здобувачів вищої освіти.

Основні результати вивчення навчальної дисципліни:

знання:

- нормативно-правові акти, що регламентують оприлюднення інформації про бюджет та участь громадськості у бюджетному процесі;
- сутність публічних фінансів та публічної інформації, вимоги до відкритих даних;
- ключові бюджетні терміни та строки бюджетного процесу;
- вимоги до верифікація достовірності та повноти інформації.

уміння:

- здійснювати пошук та аналіз інформації про державний та місцевий бюджети, договори та фінансові звіти розпорядників бюджетних коштів, проєкти соціального та економічного розвитку, що впроваджують за кредитної підтримки міжнародних

фінансових організацій;

- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних, портали платформи відкритих даних публічних фінансів Є-data; модуль аналітики публічних закупівель;

- публічно презентувати результати власних наукових та практичних досліджень, вести ділові дискусії з представниками науково-професійної спільноти.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Теми	Всього, год	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Форма оцінювання
1.	Політика відкритих даних у сфері публічних фінансів	22	4	2	16	участь у дискусії
2.	Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Spending	34	6	6	22	індивідуальне завдання (аналіз трансакцій та виконання розпорядниками і одержувачами коштів договорів); презентація
3.	Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Budget	34	6	6	22	індивідуальне завдання (BOOST-аналіз показників бюджету); презентація
4.	Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: IFIs projects	30	4	6	20	індивідуальне завдання (аналіз проєктів, які фінансуються міжнародними фінансовими організаціями); презентація
5.	Електронна система Публічних закупівель Prozorro	30	6	4	20	індивідуальне завдання (оцінка результативності публічних закупівель розпорядника бюджетних коштів); комп'ютерне тестування
Всього навчальних годин		150	26	24	100	-

Підсумковий контроль – залік

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Політика відкритих даних у сфері публічних фінансів

Сутність публічних фінансів. Основні положення Бюджетного кодексу України, що регламентують оприлюднення інформації про бюджет та участь громадськості у бюджетному процесі. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів». Зміст інформації про використання публічних коштів, що підлягає оприлюдненню, строки її оприлюднення. Концепції створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет». Забезпечення реалізації права особи на доступ до інформації, що становить суспільний інтерес. Забезпечення прозорості в діяльності органів влади. Публічна інформація, вимоги до відкритих даних. Оцінка прозорості бюджету країни. Вимірювання зрілості відкритих даних у Європі: індикатори, рейтинг та карта зрілості країн.

Тема 2. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Spending

Портал Open Spending використання публічних коштів з відкритими даними про використання бюджетних коштів в Україні. Доступ до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів. Аналітика і трансакції, звіти, інформація про договори та їх виконання розпорядниками та одержувачами коштів.

Тема 3. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: Open Budget

Портал Open Budget – державний портал з відкритими даними про публічні фінанси: державний та місцеві бюджети. Ключові бюджетні терміни та строки бюджетного процесу, показники державного та всіх місцевих бюджетів (доходи, видатки, кредитування та фінансування), дані про державний борг та розпорядників бюджетних коштів. Використання аналітичного інструменту BOOST для аналізу показників бюджетів усіх рівнів.

Тема 4. Платформа відкритих даних публічних фінансів Є-data: IFIs projects

Портал IFIs projects – державний портал з відкритими даними про проєкти соціального і економічного розвитку України, які реалізуються із залученням коштів міжнародних фінансових організацій. Аналіз інформації про проєкт: мета, бенефіціари, виконавці, вартість, кредитор, динаміка використання коштів, проєктно-тендерна документація та договір з МФО.

Тема 5. Електронна система публічних закупівель Prozorro

Архітектура електронної системи публічних закупівель. Модуль аналітики публічних закупівель: публічний доступ до інформації щодо планування, реалізації та контролю за публічними закупівлями, верифікація достовірності та повноти інформації. Оцінка результативності публічних закупівель. Розрахунок індексу Prozorro. Ризик-індикатори державного фінансового контролю публічних закупівель. Індекс «ФОКС» Антикорупційного монітору АСМ. Оцінювання ризиків публічних закупівель за критеріями система аналітики відкритих даних Clarity Project.

3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється у формі заліку.

Залік передбачає диференційоване оцінювання засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу на підставі поточного контролю (за результатами роботи на практичних заняттях, контрольних заходів). Підсумковий контроль у формі заліку визначається як сума балів, отриманих здобувачами вищої освіти під час поточного контролю протягом усього семестру.

Підсумкове оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою Академії, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Умови результатів підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти

100-бальна шкала Академії	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю перескладання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Умови результатів поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Форми оцінювання	Максимальна кількість балів за 1-у роботу	Разом
Участь у дискусії	20	20
Комп'ютерне тестування	20	20
Виконання та презентація індивідуального завдання	15	60
Всього за поточну успішність		100

З навчальної дисципліни «Відкриті дані у сфері публічних фінансів» передбачено такий перелік видів індивідуальних завдань:

- аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою;
- написання есе;
- аналітичний звіт про власні наукові дослідження за відповідною тематикою;
- підготовка презентації (доповіді) за заданою тематикою;
- виконання завдань в рамках дослідницьких проєктів Академії;
- переклад іноземних літературних джерел за заданою проблематикою.

Підсумкова контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування. Кожний варіант складається з 50 тестів.

4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі індивідуальні завдання освітньої компоненти є самостійно виконаною роботою. Для оцінювання надаються лише результати власної роботи. Роботи скопійовані шляхом копіювання, перенесення оригінальних текстів без посилання на джерела, або компонування тексту з оригінальних джерел буде оцінено як «0 балів». Всі роботи перевіряються на антиплагіат.

Тестові завдання не копіюються та виконуються самостійно, без допомоги сторонніх осіб.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Ткаченко Наталія Борисівна, кандидат економічних наук, доцент, професор Інституту післядипломної освіти Академії фінансового управління.

ел. пошта tkachenko_nb@ukr.net

Google Scholar: <https://bit.ly/33w1tc6>

ID ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5050-6013>

Scopus Author ID: 57191722729 <https://bit.ly/3sao4op>

Web of Science Researcher ID: AAD-2327-2021
<https://bit.ly/3GYfZah>

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

6.1. Нормативно-правові акти

1. Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 року «Про доступ до публічної інформації».
2. Закон України № 2657-XII від 02.10.1992 року «Про інформацію».
3. Закон України № 2297-VI від 01.06.2010 року «Про захист персональних даних».
4. Закон України № 922-VII від 25.12.2015 року «Про публічні закупівлі».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 867 «Деякі питання оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних».
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022—2025 роки та плану заходів з її реалізації».

6.2. Основна література

1. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2020. – 440 с.: <http://ief.org.ua/docs/mg/339.pdf>.
2. Транспарентність публічних фінансів – протидія корупції: монографія: за заг. редакцією д-ра екон. наук І.О. Школьник, д-ра екон. наук Т.Г. Савченка. – Суми: «Ярославна». 2018. - 186 с.: <https://bit.ly/3mdPEgF>.
3. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал: монографія / В.П. Вишневський та ін.; за ред. В.П. Вишневського, С.І. Князева; НАН України, Ін-т

економіки пром-сті. Київ: Академперіодика, 2020. - 180 с.

6.3. Додаткова література

1. Ting, Christopher Hian-Ann. Algorithmic Finance: A Companion to Data Science. 2022: <https://bit.ly/3NNEx9O>.
2. Політика відкритих даних. Зелена книга. - Офіс ефективного регулювання BRDO: <https://bit.ly/3NlsjWg>.
3. Захаркін О. О., Захаркіна Л. С., Квілінський О. С., Чухно Р. Ю. Інформаційні інтернет-ресурси в системі забезпечення транспарентності публічних та місцевих фінансів // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2022. № 3. С. 106–112. DOI: 10.21272/1817-9215.2022.3-12: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89445>
4. Ліченко А. Міські портали відкритих даних як джерело інформації для медіа // Образ. 2021. Вип. 1 (35). С. 122-132. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2021.1\(35\)-122-132](https://doi.org/10.21272/Obraz.2021.1(35)-122-132): <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83857>
5. Ткаченко Н. Цифровізація в публічних закупівлях. Вісник Університету банківської справи. 2020. - № 3(39). - С. 104-111. DOI: [10.18371/2221-755X3\(39\)2020225600](https://doi.org/10.18371/2221-755X3(39)2020225600).

6.4. Інформаційні ресурси

1. «Є-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами» на платформі масових онлайн курсів Prometheus: <https://bit.ly/3IQ2vhS>.
2. Open Data in Europe: <https://data.europa.eu/en/dashboard/2021>.
3. Портал Open Spending: <https://spending.gov.ua/new/>.
4. Портал Open Budget: <https://openbudget.gov.ua/>.
5. Портал IFIs projects: <https://proifi.gov.ua/>.
6. BOOST-аналіз: <https://openbudget.gov.ua/analytics/incomes>.
7. Публічний модуль аналітики ВІ Prozorro: <https://prozorro.gov.ua/monitoring>.
8. Аналітичні інструменти для контролю та моніторингу публічних закупівель: <https://dozorro.org/tools>.
9. Антикорупційний монітор АСМ: <http://acm-ua.org/>.
10. Система аналітики відкритих даних Clarity Project: <https://clarity-project.info/edrs>.